

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Officii divini quis ordo servandus in recitatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

homo publica quam in privata, nisi habenda esset concio aut
processio, *ibid. num. 7.*

62. Ut peccatum veniale vitetur, saltem in privata reci-
tatione, recitandum videtur officium divinum hoc modo:
videlicet Matutinum post occasum Solis diei præcedentis,
vel post Vesperas ejusdem diei, usque ad ortum Solis sequen-
tis, Prima ante Solis ortum, vel paulò post. Tertia aliquan-
tum post ortum. Sexta paulò post. Nona prope prandium.
Vesperæ & Completorium post prandium. Vel hoc modo:
Prima cum Tertia, Sexta, & Nona, simul duabus vel tribus
horis post Solis ortum, &c. est enim moderata postpositio;
vel anticipatio temporis. *ibid. n. 8. & seq.*

63. Possunt excusari ab omni peccato, qui in Vesperis
recitant Matutinum subsequenter diei, etiam si Laudes dif-
ferantur usque in sequentem diem: inò & nocturna pos-
sunt separatim recitari iuxta concernente causa. Idem valet
in Matutino iuxta ritum Ambrosianum. Cavendum tamen
ut ne Matutinum sequentis diei dicatur ante Matutinum
presentis diei absque causa. *ibid. n. 11. & 12.*

64. Finito Matutino privatim recitato seorsim à Lau-
dibus, laudabile est dicere, *Benedicamus Domino*, & ea que
in fine horarum recitari solent, nullum tamen extat ea de re
præceptum. *ibid. num. 14.*

65. Matutinum pro ratione temporum, seu longitudinis
& brevitatis diei aliquando recitari potest hora vigesima,
vigesima prima, & aliquando vigesima secunda, id est, tri-
bus horis post meridiem, aut duabus aut tribus horis ante
Solis occasum. *ibid. num. 17.*

Ordo servandus in recitatione horarum Canoniarum.

66. Qui ordinem horarum non servat recitando, ex. gr.
Primam ante Matutinum, aut Vesperas ante alias horas, pec-
cat quidem venialiter, dum hoc facit advertenter & sine
justa causa, quia non observat consuetudinem & modum
præcepti, non tamen peccat mortaliter, nec tenetur repe-
tere; inò nec venialiter dum hoc facit ex justa causa, ut dum
invicatur ab amico vel à Superiore ad recitandum Primam,
cum ipse nondum recitavit Matutinum; nam potest tunc
cum eo Primam recitare, & postea Matutinum. Item reci-
tans Tertiam, si recorderetur se nondum recitasse Primam,
potest

potest Tertiam prosequi cum intentione recitandi postea Matutinum, vel Primam. *ibid. punct. 4. num. 2. & seq.*

67. Peccatum mortale non committitur, secluso contemptu & scandalo, non solum dum pervertitur ordo horarum Canoniarum inter se, verum etiam dum pervertitur ordo ejusdem horæ, dicendo Psalmum ante Hymnum, aut unum Psalmum ante alium; imò si fiat ex justa causa, excusatur ab omni peccato. *ibid. num. 5.*

Qui ex oblivione dixit officium de Sancto quod dicendum erat de feria, satisfacit repetendo ommissa, quamvis non repetat illa, in quibus utrumque officium convenit. Item qui aliquem Psalmum, vel aliquam horam ex oblivione omisit, non tenetur recitare totum officium, ut Psalmum vel horam suo loco dicat, sed satisfacit supplendo ommissum. Item qui inter recitandum advertit se aliquid omisisse, potest prosequi usque ad finem, & postea ommissum recitare. *ibid. num. 6. & seq.*

68. Qui in choro aliquid omisit culpabiliter vel inculpabiliter, non debet ommissum repetere durante officio in choro: sed potius debet illud reservare, post expletum officium, aut si pars illa parva sit, non debet de ea curare. *ibid. num. 9.*

69. Qui recitans divinum officium non amplius meminit an Psalmum antecedentem recitaverit; tenetur Psalmum repetere, nisi dubium practicè deponat. *ibid. n. 10.*

70. Celebrans Missam nondum recitato Matutino, mortaliter non peccat; imò neque venialiter justa concurrente causa; quia quod justa de causa fit, rationabiliter & prudenter fieri dicitur. *ibid. n. 11.*

Quo loco recitanda sint hora Canonica, & quo corporis habitu & situ.

71. Canonici ceterique choro deputati divinum officium in Ecclesia juxta institutionem beneficiorum & consuetudinem persolvere debent, nisi aliud cogat necessitas, consuetudo vel fundatoris institutio: qui vero ad chorum, seu ad officium in Ecclesia persolvendum deputati non sunt, divinum officium ubique recitare possunt, modo non recitent in loco indecenti, aut ubi impediatur attentio, v. g. frequenti hominum conventu, clamore, tumultu & strepitu protano. *ibid. punct. 5. num. 1. 5. & 6.*

72. Consuetudine immemorabili induci potest, ut Canonici qui habent tenues redditus, non teneantur singulis diebus choro interesse. *ibid. num. 14.*

73. In privata oratione non committitur peccatum, per se loquendo, dum recitans officium sedet, dum standum, vel genuflectendum est; in publica tamen oratione facilius inveniri potest culpa stando vel sedendo dum genuflectendum est. *ibid. punct. 6. nu. 1 & 2.*

74. Canonici cogi possunt ad recitandum officium in proprio altari, & cum decenti habitu sub pœna amissionis distributionum. *ibid. n. 3.*

Fructus & effectus recitationis officii.

75. Ut officium nomine Ecclesiæ recitetur, opus est, ut verba proferantur cum intentione & attentione, atque ut recitans non sit evitandus; ut autem officium nomine proprio celebratum prosit ipsi recitanti quoad satisfactionem & meritum, vel etiam quoad satisfactionem aliis, opus est ut in statu gratiæ recitetur, cum oratio facta in peccato prosit tantummodo si spectetur quatenus nomine Ecclesiæ offertur, Ecclesia supplente tunc defectum recitantis; & licet oratio peccatoris non sit meritoria de condigno, neque satisfactoria, tamen est impetratoria, quia Deus peccatores aliquando exaudit, & plurima bona confert, ut patet in Publicano. *ibid. quest. 4. punct. 1. num. 2. & seq.*

76. Recitatio divini officii quoad fructum infinita est extensive, prodestque omnibus fidelibus, si fiat ab eo qui ex Ecclesiæ præcepto vel consuetudine divinum officium recitare debet; quod si divinum officium ex mera recitantis voluntate recitetur tamquam à persona privata, prodesse solum videtur ipsi recitanti, & iis quibus ipse officii fructum applicare intendit, instar aliarum precum quæ ex privata devotione funduntur. Dicendum ergo officium prodesse omnibus, si recitans pro omnibus orare intendat, modo illi pro quibus orat, nondum sint in termino, ut sunt beati, sed illum assequi possint, ut sunt fideles viatores, quod facere non possunt damnati & reprobis. *ibid. punct. 2. num. 2. & seq.*

77. Recitatio divini officii non prodest ex opere operato, sed operantis, quia non prodest ultra meritum Ecclesiæ cuius nomine offertur. *ibid. num. 11.*

Præ-